

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 LUTEGO 1933 ROKU

ZAGADNIENIE POZIOMU CEN

„Niedopuszczenie do zwyczajki cen ponad poziom usprawiedliwiony rentownością produkcji, t. j. ponad poziom konieczny dla osiągnięcia podstawowego celu wszelkiej racjonalnej państwowej polityki — intensyfikacji produkcji, jest jednym z zasadniczych zadań bieżącej polityki gospodarczej”.

Możnaby przypuścić, że powyższe słowa są wyjęte z przemówienia jednego z tych działaczy w sferach rządowych lub sejmowych, którzy walkę z cenami wyrobów przemysłowych, w szczególności z „cenami kartelowymi”, uważają za najpilniejsze zadanie Rządu. Byłoby to jednak błędne przypuszczenie: cytowany ustęp jest wyjątkiem z artykułu, napisanego w 1928 roku przez p. Stanisława Szwalbego, p. t. „Państwowa polityka aprowizacyjna”. (zbiorowe wydawnictwo „Na froncie gospodarczym”, Warszawa, 1928).

Oto niektóre wnioski autora artykułu:

„Przystępując do oświetlenia metod realizacji wytycznych bieżącej polityki aprowizacyjnej należy stwierdzić, że zarządzeniem najważniejszym jest tu ograniczenie wywozu żyta zagranicę....

„Piecza nad tem, aby poziom cen mąki i chleba był zawsze na możliwie najniższym poziomie, musi być alfą i omegą naszej państwowej bieżącej polityki aprowizacyjnej”.

Jak wiadomo — władze rządowe w latach 1928 i 1929 hołdowały w zakresie polityki cen zboża tym właśnie tendencjom, których jaskrawy wyraz znajdujemy w artykule p. Szwalbego. Obowiązujące już w r. 1927/28, zaś rozporządzeniem z dn. 26.IX.1928 przedłużone na rok gospodarczy 1928/29, cło wywozowe od żyta zatrzymało w kraju tę nadwyżkę produkcji, która mogła być eksportowana. Równoległe — sprowadzono z zagranicy w różnych okresach poważne ilości żyta i pszenicy, w celu obniżenia poziomu cen zboża w kraju.

Rezultaty tych poczynań są znane. Kryzys rolniczy w Polsce wybuchł wcześniej i przebiega ostrzej, niż na szerokim świecie. W parę lat później chwycono się szeregu środków, mających na celu podniesienie cen zboża w Polsce. Zjawily się rozporządzenia o premjach eksportowych, ulgach podatkowych, zakupach interwencyjnych i t. d. Wyniki tych nowych posunięć są niestety nikłe.

Z odległości kilku lat można z całym obiektywizmem stwierdzić, że zarządzenia, sztucznie

obniżające w Polsce poziom cen zboża, przyniosły dotkliwą szkodę interesom gospodarczym całego kraju, zaś wśród sfer rolniczych pozostawiły głębokie rozgoryczenie.

Historja jest mistrzynią życia — lecz gdzież są jej uczniowie? Chyba w imię innej maksymy: „repetitio mater studiorum” — przystąpiono obecnie do podobnych jak przed paru laty poczynań. Lecz tym razem przedmiotem ataku są ceny przemysłowe.

Od pewnego czasu rozwija się i wciąż potężnieje kampanja w celu sztucznego obniżania cen wyrobów przemysłowych. Przytaczane są statystyki, mające udowodnić nadmierność cen, pobieranych przez kartele; nie uwzględnia się jednak przytem badań rządowych organów i komisji, które wykazują rzetelność kalkulacji przemysłowych. We wnioskach, zmierzających do zniżki cen, proponowane są tak drastyczne środki, jak zawieszenie ceł ochronnych, sprowadzanie towarów kartelowych z zagranicy i t. d.

Cała akcja nie uwzględnia faktycznego położenia przemysłu, który pod wpływem depresji obniżył już znacznie ceny i pracuje naogół bez zysku. Przedsiębiorstwa, wykazujące zysk i płacące dywidendę, należą od kilku lat do rzadkości, zaś wartość giełdowa walorów przemysłowych spadła wprost katastrofalnie. Czy istotnie należy zmierzać do kształtowania cen przemysłowych na takim poziomie, który zupełnie nie uwzględnia kalkulacji, prowadzi więc w prostej linii do upadku przedsiębiorstw? Jeżeli nawet pominiemy względ na zagrożenie własności prywatnej i na zatamowanie wszelkiej nowej inicjatywy wytwórczej, to należy się przynajmniej liczyć z innymi nieuniknionymi skutkami akcji, wymierzonej przeciwko cenom przemysłowym.

Rezultatem sztucznej obniżki cen w przemyśle musi być gwałtowny wzrost bezrobocia. Znać prawo ekonomiczne, mocą którego w okresie spadku cen wzrasta bezrobocie, znajdzie wyraz w całej pełni. Wszystkie społeczne i gospodarcze zjawiska, związane z istnieniem klęski bezrobocia, zostaną spotęgowane. Jakież nowy wstrząs dla naszego osłabionego organizmu państwowego!

Drugim fatalnym skutkiem omawianych poczynań musi być silny spadek przychodów skarbowych. Państwo, które w 27½% jest udziałowcem w dochodzie przedsiębiorstw, odczuje boleśnie zmniejszenie wpływów z podatku dochodowego. Oprócz tego bezpośrednio deficytu — dochody Skarbu zmniejszą wskutek spadku cen w innych bardzo licznych pozycjach. Ilustra-

cją faktycznych stosunków są skutki dokonane-go przed kilku miesiącami obniżenia cen cukru: obniżka uderzyła w cukrownie i w rolnictwo, Skarb Państwa traci kilkanaście milionów złotych. A rezultat: dalsze zmniejszenie krajowego spożycia cukru, zamiast spodziewanego zwiększenia.

Można jeszcze pojąć, gdy opozycja polityczna albo demagogiczne i nieuświadomione żywioły wysuwają hasła walki z przemysłem. Ale podejmowanie tej walki przez czynniki miarodajne, niewątpliwie działające w dobrej wierze i przeświadczone o słuszności swych zamierzeń, musi napełniać głęboką troską każdego członka społeczeństwa, patrzącego w dalszą przyszłość kraju.

Z ŻALOBNEJ KARTY

Dn. 17 stycznia r. b. zmarł w Katowicach ś. p. Dr. Tadeusz Pędracki, Dyrektor Fabryki Chemicznej „C. Scharff” w Bogucicach. Zmarły piastował ponadto mandat członka Zarządu Związku Przemysłu Superfosfatowego i był delegowany przez tę instytucję do międzynarodowego porozumienia superfosfatowego. Ś. p. Dr. Pędracki wykazał na tych stanowiskach dużo energii i inicjatywy, ponadto był czynnym działaczem w życiu społecznym i sportowym. Przedwczesny zgon wzbudził powszechny żal i współczucie.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

W okresie od dn. 15 do 31 stycznia r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się w szczególności następującymi zagadnieniami:

W sprawach ustawodawczych:

sformułował wyczerpującą opinię w sprawie projektu ustawy aptekarskiej, przeciwstawiając się w szczególności tezie wyłączenia aptek bez odszkodowania i złożył tę opinię przedstawicielom właściwych czynników urzędowych.

W sprawach celnych:

na żądanie Min. Przemysłu i Handlu wypowiedział się w sprawie stawek celnych na tłuszcze utwardzone (p. niżej),

wystąpił do Min. Skarbu z wnioskami w sprawie dalszych wyjaśnień taryfowych do nowej taryfy celnej.

W sprawach handlu wewnętrznego:

ponowił wnioski w sprawie rygorystycznego przestrzegania przepisów prawnych o oznaczeniu pochodzenia towarów perfumeryjnych i kosmetycznych.

W sprawach ogólnych:

wziął udział w naradach, zwołanych przez Pana Ministra Rolnictwa, w sprawie preferencji dla krajowych surowców pochodzenia rolniczego.

W SPRAWIE TŁUSZCZÓW UTWARDZONYCH

Skomplikowane zagadnienia tłuszczowe, którym zarówno Rząd, jak sfery gospodarcze przemysłowe i rolnicze, poświęcały ostatnio bardzo wiele uwagi — można uważać za rozwiązane w zakresie tłuszczów roślinnych. Powstałe na terenie naszego kraju olejarnie, łącznie z dotychczas istniejącymi, przystosowane są do przerobu wszelkich nasion oleistych, zarówno drobnoziarnistych jak gruboziarnistych, pochodzenia europejskiego i egzotycznego. Rynek polski jest więc niezależny od dostaw gotowych olejów roślinnych z zagranicy. Istnieje tylko potrzeba sprowadzania nierafinowanego oleju sojowego, który nie jest jeszcze w dostatecznych ilościach produkowany w kraju. Należy jednak spodziewać się, że pod koniec, a może nawet w połowie roku bieżącego, rozwiązana będzie ostatecznie sprawa produkcji oleju sojowego w kraju; wówczas też zniknie zupełnie potrzeba sprowadzania z zagranicy jakichkolwiek olejów i tłuszczów roślinnych. Oczywiście, produkcja ta oparta jest w znacznej części na importowanym surowcu egzotycznym, który w kraju ze względów klimatycznych hodowany być nie może.

Inaczej przedstawia się rzecz z tłuszczami zwierzęcymi i tłuszczami utwardzonymi, używanymi w całym przemyśle przetwórczo-tłuszczowym, więc zarówno w produkcji artykułów technicznych i mydlarskich, jak w fabrykacji tłuszczów jadalnych. Przywóz tłuszczów zwierzęcych i utwardzonych z zagranicy jest dość poważny i nie należy sądzić, aby mógł się raptownie zmniejszać. W zakresie tłuszczów utwardzonych największą pozycję przywózową stanowią tranuty utwardzone, których zapotrzebowanie roczne można w obecnym czasie ocenić na ok. 10.000 tonn rocznie; inne tłuszcze utwardzone, przede wszystkim roślinne, importowane są w mniejszych wysokościach, nie przekraczających naogół 1.000 tonn rocznie.

Pragnąc więc rozwiązać ostatecznie sprawę tłuszczową w Polsce, należałoby zaokrąglić całokształt naszego przemysłu tłuszczowego zbudowaniem i uruchomieniem instalacji do utwardzania tłuszczów. Inicjatywa taka objąć musiałaby przede wszystkim utwardzanie tranów wielorybich i innych tłuszczów zwierząt morskich, dopiero zaś w drugiej kolejności — utwardzanie olejów roślinnych. Należy zresztą zauważyć, że utwardzanie olejów roślinnych dotyczyłoby przede wszystkim olejów opartych na surowcu importowanym, mianowicie najlepiej nadającym się do utwardzania oleju słonecznikowego.

Powstanie w Polsce instalacji do utwardzania tłuszczów i olejów, obliczonej na produkcję ok. 12.000 tonn rocznie, byłoby więc nad wyraz pożyteczne z każdego punktu widzenia. Niezależniłoby kraj nasz od importu tego ważnego artykułu tłuszczowego z zagranicy, zamknęłoby ostatecznie ogniwo w całokształcie przemysłu tłuszczowego i dałoby możliwość przesuwania punktu ciężkości na utwardzanie rozmaitych tłuszczów. Produkcja taka mogłaby się opłacić pod warunkiem korzystania z taniego źródła energii elektrycznej (tani wodór), oraz korzystnego położenia fabryki w stosunku do portu — lub też odpo-

wiedniego ukształtowania taryf przewozowych. Możemy zasygnalizować istnienie podobnej inicjatywy, zmierzającej ku wybudowaniu w Polsce instalacji do utwardzania tłuszczów.

Oczywiście, nowej gałęzi produkcji należałoby zapewnić korzystne warunki celne. Musiałyby więc ulec rewizji stawki celne na tłuszcze utwardzone, na surowce służące do utwardzania, wreszcie na te artykuły, które zastępować mogą tłuszcze utwardzone. Ochrona celna byłaby tu całkowicie uzasadniona, z uwagi na wysoki koszt urządzeń i inwestycji podobnego działu produkcji, ponadto zaś znajduje całkowite uzasadnienie w obecnej wysokości stawek celnych na inne artykuły tłuszczowe.

WŚRÓD KSIĄŻEK

W formie odbitki na prawach rękopisu ukazał się „Program Gospodarczy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego”, obejmujący zarówno szczegółową część programu, jak jego uzasadnienie. Zasadnicze tezy i zreby programu znane są powszechnie z wielorakich enuncjacji i publikacji, niema więc potrzeby streszczania ich na tem miejscu. Zasługuje natomiast na szczególną uwagę optymistyczny akord, jakim Prezes Zarządu Centralnego Związku, p. Andrzej Wierzbicki, otwiera tę ciekawą książkę:

„Jest rzeczą pewną, że wyjdziemy z kryzysu: i my, i cały świat. Odwróci się koło niedoli. Lecz tyle w tem będzie naszej zasługi, ile się w tem znajdzie naszej zbiorowej myśli, naszej zbiorowej woli, naszego współdziałania. Wspólne trwanie niedoli nie może nam wystarczyć”.

Hasło aktywności i przeciwstawiania się defetyzmowi zasługuje na całkowite urzeczywistnienie w każdym przejawie myśli gospodarczej i społecznej.

Przed paru dniami opuściła prasę drukarską piękna broszura pióra Józefa Beka, poświęcona pamięci Prof. Jana Bieleckiego. Aczkolwiek broszura ta zajmuje się raczej życiem duchowym zmarłego w r. 1926 Prof. Bieleckiego, jednak zasługuje na uwagę wszystkich, którzy stykali się z nim na terenie naukowym i pedagogicznym. Odsłania bowiem szerokie horyzonty myślenia i głębie życia duchowego tego doskonałego pedagoga i pierwszego faktycznego redaktora „Chimie & Industrie”.

KRONIKA

Dn. 19 stycznia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którym wysłuchano sprawozdania z bieżącej działalności Związku, w szczególności w zakresie rokowań o zawarcie traktatów handlowych z Austrią, Włochami, Szwajcarią i Anglią. Zarząd postanowił wyznaczyć jednorazowe subsydyjum w wysokości 1.000 zł. na rzecz III Zjazdu Chemików Polskich w roku bieżącym we Lwowie; suma ta otwiera listę składkową na cele organizacji Zjazdu, który bez odpowiedniej ze strony przemysłu subwencji nie mógłby się w ogóle odbyć. Zarząd wyznaczył prowizoryczny termin ogólnego zebrania Związku Przemysłu Chemicznego na dzień 8 kwietnia r. b. Prace nad wydaniem sprawozdania z działalności Związ-

ku za r. 1932 są w toku, zaś samo sprawozdanie będzie rozesłane w takim czasie, aby ogólne zebranie Związku mogło się odbyć we wskazanym wyżej terminie.

Eksploatację należących do Związku Przemysłu Chemicznego fabryk ceraty: Sp. Akc. „Cerrata” i Sp. „B-cia Ruziewicz i M. Krywicki” objęła Sp. Akc. „Eksploatacja Fabryk Ceraty w Polsce”, mieszcząca się w Warszawie, przy ul. Czerniakowskiej 84.

Polski Komitet Normalizacyjny ogłosił drukiem opracowaną przez Komisję Technologii Chemicznej normę smół drogowych. Norma ta została wydana za znakiem PN/C-501 i jest do nabycia w biurze P. K. N., Warszawa, Elektoralna 2.

Związek Gospodarczy Gazowni i Zakładów Wodociągowych (Warszawa, Nowogrodzka 26) donosi nam, że ma do zbycia 45 tonn zgęszczonej wody amonjalkalnej.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 2 z dn. 13 stycznia r. b. ukazało się pod poz. 14 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 21 listopada 1932 o częściowej zmianie taryfy celnej.

Stosownie do przepisów tego Rozporządzenia, orzechy ziemne, opłacające stawkę ulgową zł. 7,50 w wypadku sprowadzania ich do przerebu na olej — jeżeli sprowadzane są bez łupinek lub zawierają więcej niż 5% jąder wyłuszczone — podlegają cłu według powyższej stawki celnej, lecz z dodatkiem 25%.

Rozporządzenie to weszło w życie dn. 13 stycznia r. b.

W „Monitorze Polskim” Nr. 18 z dn. 23 stycznia r. b. ukazało się pod poz. 23 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 stycznia 1933 w sprawie przepisów wykonawczych do Rozporządzenia o zmianie przepisów, dotyczących kwitów wywozowych.

Stosownie do tych przepisów, realizacja kwitu wywozowego (otrzymanego z tytułu zwrotu cła za surowce i materiały pomocnicze, użyte do wyrobu eksportowanego towaru) może mieć miejsce tylko w wypadku, gdy strona składająca kwit wpłaca równocześnie należność celną w sumie nie mniejszej, niż opiewa kwit wywozowy. Częściowa realizacja kwitów wywozowych jest niedopuszczalna. Wpłatę gotówki uskutecznia kasa Urzędu Celnego, na podstawie polecenia wypłaty tegoż Urzędu. Do realizowania kwitów wywozowych upoważniony jest szereg urzędów celnych.

Rozporządzenie weszło w życie dn. 20 stycznia r. b.

W formie oddzielnej odbitki z Dziennika Ustaw ukazało się Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 5 września 1932 o sprzedaży nawozów sztucznych. Biuro Związku Przemysłu Chemicznego posiada kilka egzemplarzy tej odbitki i może przestać ją na żądanie zainteresowanym przedsiębiorstwom.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	450 zł.	Mączka kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	15 zł.
Alkohol metylowy techniczny 90%	170 "	rogowa 13/14%N ₂	— "
" czysty 99%	300 "	Naftalin surowy prasowany	28,00 "
* Amoniak skroplony za 1 kg NH ₃	1,80 "	" czysty w łuskach	52,50 "
* Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1,52 "	Octan sodu	120 "
" granulowany za 1 kg % N ₂	1,67 "	" ołowiu	215 "
Azotan amonu	100 "	Oleina zwierzęca destylat	190 "
Azotyn sodowy	120 "	" saponifikat	180 "
Benzol handlowy 90%	80 "	Oleum 20%	19,24 "
" czysty	92 "	Olej lniany	117 "
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13,50 "	* Potaż kalcynowany 90/95%	120 "
* Boraks	110—125 "	* Potaż żrący topiony 88/92%	140 "
Chlorek cynku 50° Bé	40 "	Pirydyna czysta dla celów analitycznych za 1 kg	9,75 "
Chlorek wapna bielący	36 "	Smola preparowana	17,50 "
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22 "	Saletra potasowa	130 "
Chloroform czysty	800 "	* Saletra sodowa przem. zwyczajna	65 "
" „pro narcosi”	1,800 "	* Saletra sodowa przem. raz rafinowana	90 "
Eter siarkowy	390 "	Saletra sodowa podwójnie rafinowana	100 "
* Fenol czysty	265 "	Siarczan amonu	29,25 "
Formalina 40%	270 "	* Siarczan miedzi	110—125 "
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	275 "	* Siarczek sodu 60/62%	60 "
" techniczna 85/88%	175 "	Soda amonjakalna	25 "
* Karbid granulowany	75 "	" kaustyczna	60 "
Karbolinum	29,75 "	Sól glauberska krystaliczna	7,00 "
Klej kostny	205 "	Stearyna	170 "
Klej skórny	260 "	Superfosfat 16%	9,28—9,92 "
Krezol	128 "	Toluol czysty	105 "
Kwas azotowy ch. cz., c. wł. 1,40	130 "	Woda amonjakalna chem. czysta zaw. 25% NH ₃	60 "
Kwas mrówkowy 85%	241 "	Zelatylna techn.	400 "
Kwas siarkowy 60° Bé	7,37 "		
" solny 19°/21° Bé	12,25 "		
Kwas octowy techn. 30%	100 "		

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

KOMUNIKACJA LOTNICZA ZAPEWNIĄ MAKSYMUM WYGODY,
OSZCZĘDNOŚCI CZASU I BEZPIECZEŃSTWA

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne: „PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BO RUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Bednar- ska 2, tel. 659-99.	Gliceryna farmaceutyczna i technicz- na: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	Oleina zwierzęca: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.	Przem. Tluszc. „SCHICHT-LE- VER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.	Słomka i włosie wiskozowe: Sp. Akc. TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
„PABJANICKA SPÓŁKA AKCYJ- NA PRZEMYSŁU CHEMICZNE- GO", Pabjanice, tel. Łódź, 121-86.	Gumowe artykuły techniczne: Sp. Akc. „WOLBROM", Warsza- wa, Wierzbowa 9, tel. 760-80.	Smola pierwszorzędowa: Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WIN- NICY, S. A. Henryków pod War- szawą. Tel. II podm. Henryków 5. Biuro sprzedaży: H. Weiss i S-ka. Łódź, Piotrkowska 80, tel. 186-12.	Jedwab sztuczny: Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.	Soda amonjakalna, krystaliczna i kau- styczna: „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.
Chlorek wapna bielący. Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.	FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.	Soda kaustyczna. Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.
Chlorek wapnia (CaCl ₂): „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.	Karbid: Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Żgoda 10, tel. 634-94.	Sól glauberska krystaliczna: „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
Farmaceutyczne przetwory: Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczow- ska 16, tel. Centrala-Spiess.	Klej kostny i skórny: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	Stearyna: Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
„FR. KARPINSKI SPÓŁKA AK- CYJNA", Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.	Kwaśny węgiel sodowy (bikarbonat): „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.	Zelazokrzem 45% i 75%: Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej—Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11